

POTATOES GO WILD!

265 DAGEN AARDAPPELEN ANDERS

Martsje de Jong

Wie denkt aan het Bildt, die denkt aan eindeloze akkers. Groen in het voorjaar, veelkleurig in de zomer en een eindeloos aantal tinten grijs in de herfst en winter.

Boerderijen dragen namen als 'Stad Niks', 'Aren út skelpen' en 't Weeskind'. Het unieke licht aan de voet van de Waddenzee lokt kunstenaars naar de soms vervallen woningen aan de Oudebildtdijk.

Dit alles samen maakt van de langste straat van Nederland een bijzondere galerie, waar poëzie en schilderkunst, fotografie en landbouw in een perfecte symbiose leiden tot creatieve projecten die samenkomen in de 'Bildtse Aardappelweken'.

In 2018 is dit 'agriculturele' feest onderdeel van het hoofdprogramma van LF2018 en staan boeren en kunstenaars maar liefst 265 dagen in de spotlights.

In september 2013 werd Leeuwarden uitgeroepen tot Europese Culturele Hoofdstad van 2018, net als Valletta, de hoofdstad van Malta. Onderdeel van het hoofdprogramma zijn de Bildtse Aardappelweken, die onder de naam 'Potatoes go wild' stad en platteland samenbrengt rondom de agrarische sector.

Toen in 2005 het Bildt 500 jaar bestond, presenteerde ook de Agrarische Sector zich tijdens de festiviteiten. Het bleek dat veel 'Bilkerts' maar bar weinig afwisten van de landbouw in het algemeen en hun dagelijks eten in het bijzonder. Dit leidde ertoe dat in 2008, het jaar dat door de Verenigde Naties was uitgeroepen tot Internationaal jaar van de aardappel, de nieuwe Stichting Bildtse Aardappelweken tal van activiteiten organiseerde. Er werd onder meer kunst geëxposeerd bij een aantal boeren langs de Oudebildtdijk. En er werd groots uitgepakt met de openluchtvoorstelling 'Sware Grônd', waarbij landbouwmachines de hoofdrol speelden. Het bleek een gouden

greep: de kunst bracht een grote hoeveelheid mensen op de boerderij die daar anders niet zouden komen en de boer kon tegelijkertijd zijn eigen bedrijf profileren.

De werkgroep die ijverde voor het binnenhalen van de titel Culturele Hoofdstad 2018 vroeg de Stichting of ze in 2012 ook 'de Aardappelweken' wilden organiseren, zodat zij er in hun bidboek mee konden pronken. Opnieuw stelden boeren hun schuren open voor een kunstproject en ook dit jaar werd er een theatervoorstelling opgevoerd: 'Drie Morgen', met onder meer Riens Gratema. Ook werd er gegeten bij de boer.

Opnieuw vonden duizenden bezoekers hun weg naar de Bildtse aardappelschuren, om er te genieten van heerlijke aardappelgerechten en zich door de enthousiaste akkerbouwers te laten vertellen over hun producten.

HUISMOEDERS!

Eet geen oude, zoete Aardappelen meer, maar probeert

de steeds zoo gunstig bekende MALTA-KRUIAARDAPPELEN à 8 cent de 5 ons, van welke men niets behoeft weg te snijden en waarvan men dus de helft minder noodig heeft dan van de oude, oneetbare.

KATER & v. RIJN.

N.B. Tevens dagelijks aanvoer van echte Lemster droge en natte BOKKINGS.

Al in 1898 werd in een advertentie reclame gemaakt voor de Malta's.

Aardappelen voelen zich thuis in onze regio: op tafel én overal in de velden om ons heen, waar pootgoedtelers de Friese klei optimaal benutten. Mede vanuit deze bakermat kan HZPC meer dan tachtig landen bedienen met hoogwaardig pootgoed. Zodat wereldwijd voedzame en smakelijke tafelaardappelen geoogst en gegeten kunnen worden. Feeding the world: dat doen we samen.

HZPC Holland B.V.
Edisonweg 5, 8501 KC Joure
T +31 (0)513 48 98 88
F +31 (0)513 48 98 44
E info@hzpc.com

WWW.HZPC.COM

POETIC POTATOES

Leeuwarden werd inderdaad uitgeroepen tot Europese Culturele Hoofdstad 2018 en De Bildtse Aardappelweken

kregen een plek in het hoofdprogramma. Sindsdien draaien de creatieve raderen op volle toeren, want zo stijf als de klei er is, zo lenig wordt er gedacht.

Malta is een eiland dat bestaat uit steen en daar bovenop een kleine laag vruchtbare grond. Het is een wonder hoe hier aardappelen willen groeien. Jaarlijks worden grote stukken van de steen uit de grond gehouwen, om verwerkt te worden tot bouwmaterial. Over de rand van de steengroeve manoeuvreert de trekker met de aardappelrooier, om het gewas van het land te halen.

Valletta, hoofdstad van Malta, werd uitgeroepen tot Europese Culturele Partner-Hoofdstad van Leeuwarden en dat schreeuwde om samenwerking. Immers, al ruim 150 jaar worden iedere herfst Bildtse pootaardappelen verscheept naar Malta, ieder voorjaar komen daar 'Malta's' voor terug, die als eerste nieuwe aardappelen van het jaar in de winkels liggen. Samen met de Maltezers werd de link gelegd tussen taal, kunst en aardappelen en zo ontstond het literaire project Poetic Potatoes, een uitwisseling van Friese en Maltese gedichten. In september 2014 reisden tien Friese gedichten, met een Engelse vertaling, met het pootgoed mee naar Malta in een speciaal ontworpen jutezak. In maart 2015 kwamen er tien Maltese gedichten, met vertaling, met de nieuwe aardappelen retour. In nauwe samenwerking met aardappelgroothandel Greydanus, coöperatie Agrico en cultureel opinieblad 'De Moanne' is dit zo vier jaar lang doorgegaan. De tachtig gedichten worden in hun originele taal op een geluidsdrager ingesproken en als bijlage in een meertalige gedichtenbundel met in maart 2018 gepresen-

teerd, als de laatste lading Poëtische eerappels terugkomt op het Bildt.

In november 2018 wordt tijdens een expositie in het atrium van Natuurmuseum Fryslân een poëziefestival georganiseerd als afsluiting van de uitwisseling. De totale expositie 'Kûnstsinnige eerappels' duurt van 15 oktober tot en met 6 januari.

FRUCHTBERE GRÔND

Van 21 juni tot 15 juli worden zeven aardappelschuren omgebouwd tot kunstgalerie, onder leiding van conservator Anita van Os, eigenaar van galerie De Roos van Tudor in Leeuwarden. 'Zij weet hoe't je buten 'n steryl museum kûnst tot syn recht komme late kinne,' zegt Piet Hoekstra van de Stichting Bildtse Aardappelweken. De expositie bevat werk van 25 kunstenaars uit de 'vier Frieslanden' in Noord-Europa. Op een groot demo-veld wordt onder meer de werking getest van een model dat hagelschade meet en in een proef gekeken naar de gebruikswaarde van zouttolerante rassen. En er worden vele aardappelrassen getoond van de diverse handelshuizen.

't Bildt: wer 't kûnst en akkerbouw metnander ferbonden binne

Er worden bedrijfsrondleidingen gegeven en de toeleveranciers Pars, Agrifirm en Hoogland presenteren gezamenlijk de toekomst van de sector als het gaat om bemesting, gewasbescherming en bodemgezondheid. Deze periode wordt ingeluid met een internationaal agrarisch symposium over innovatie en duurzaamheid in de sector en het belang van streekproducten. Daar hoort onlosmakelijk het gewassenveld bij, dat bij Piet Hoekstra aan de Oudebildtdijk ligt. Daar worden in 2018 maar liefst vijftig gewassen geteeld die de historie van 500 jaar akkerbouw op Het Bildt laten zien. Van boekweit en spelt, tot soja en hybride-tarwe en alles daar tussenin. 'Soa kinne wij sien late dat 't klimaat ferandert. In 1950 wou in Nederland gyn mais groeie. Twintig jaar later lukte dat wel in Limburg, in 1990 ok op 't Bildt en nou sels op Ameland. Met soja binne wy soa feer nag niet, of krekt al, dat sille wy toekomt jaar ok sien kinne.'

De voorstelling 'Sware Grônd' was een daverend succes. In een indrukwekkende show beeldden landbouwmachines en mensen samen de symbiose uit tussen landbouw, kunst en natuur.

Dit veld is van half april tot half september zeven dagen per week voor iedereen vrij toegankelijk.

ETE BIJ DE BOER XL

Hoekstra wijst ook naar de trend van 'lokaal voedsel'. Streekproducten staan symbool voor duurzaamheid. Daarom ook wordt er op zaterdag 23 juni gegeten bij de boer. De opleidingen Horeca, Bakkerij & Management van het Friesland College verzorgen de maaltijd, samen met Wij van PS, koks van

ciliteiten van zorgcentrum het Bildt en campus Middelsee. Op het menu staat een aardappelmaaltijd met zoveel mogelijk producten uit de regio.

Een week later wordt drie avonden op rij een grootschalige muziektheaterspektakel opgevoerd bij Zwarte Haan. Meer dan 100 spelers en muzikanten brengen een kritische voorstelling over onze neiging tot verspilling. De landbouwmachines vormen het levende decor.

'Aigenlik gebeurt d'r te feul om op te noemen, dut is maar 'n klaine greep út 't programma,' lacht Hoekstra. 'Minsen motte maar op 'e website kike, dêr staat alles op. Ok hoe't je kaarten bestelle kinne.'

restaurants uit de streek, het Nordwin College en Smeding groente en fruit. Er wordt gebruik gemaakt van de fa-

www.baw.frl
www.vanplan.nl

Het gewassenveld aan de Oudebildtdijk geeft een kleurrijk overzicht van 500 jaar Bildtse akkerbouw.